

CURSOS DE FORMACIÓ DEL PDI - Proposta Observatori per a la Igualtat-EGERA

Curs: “Perspectiva i Dimensió de gènere en les nostres recerques”

Curs 2018-2019. Segon semestre, juny-juliol 2019.

Formadores: Dra. Ma Jesús Izquierdo, Dra. Montserrat Rifà i Dra. Maribel Ponferrada (Observatori per a la Igualtat)

Justificació:

La integració de l'anàlisi de sexe/gènere en els continguts de les recerques forma part dels objectius sobre Igualtat de Gènere del Programa Horizon 2020. La perspectiva de gènere ha de ser tinguda en compte en la recerca i la tecnologia portada a terme a l'Estat Espanyol (Llei 14/2011) i serà valorada positivament en les convocatòries de finançament de la recerca a Catalunya (Llei 17/2015). La integració de la perspectiva de gènere en la recerca és un indicador de recerca innovadora, de qualitat i d'impacte social. La realització d'aquest curs respon a la mesura “3.5. Proporcionar formació sobre la perspectiva de gènere en el doctorat i en els grups de recerca, a l'alumnat, als equips directius i al personal tècnic i investigador” del Tercer Pla d'Acció per a la Igualtat entre dones i homes a la UAB.

L'objectiu general del curs es assolir els coneixements fonamentals a nivell teòric, epistemològic i tècnic per a la incorporació i l'explicitació de la perspectiva de gènere i la dimensió de gènere en el disseny de les recerques, a partir de les recomanacions del programa Horizon 2020. Es pretén també que el personal docent i investigador enforteixi la seva capacitat crítica respecte als biaixos androcèntrics de la seva disciplina i el seu compromís amb la superació de les desigualtats de gènere.

Metodologia:

El curs s'organitza en dos sessions. La primera teòrica (compartida amb el curs de perspectiva de gènere en la docència) i la segona sessió que combinarà formació teòrica i la realització d'un taller per a la reflexió conjunta entorn als principals temes relacionats amb la perspectiva de gènere a la recerca.

Sessió 1. Dia 26 de juny. 10:00 a 14:00h. Ma Jesús Izquierdo

Sessió 2. Dia 28 de juny. 10:00 a 14:00h. Montserrat Rifà i Maribel Ponferrada

Continguts:

Sessió 1. Introducció teòrica (comú amb el curs perspectiva de gènere en la docència)

- Sexe i gènere, desigualtat, diferència i discriminació entre dones i homes.
- Les cinc cares de l'opressió. Intersecció amb altres desigualtats.
- Aspectes estructurals de la desigualtat de gènere. Dimensió socio-econòmica i dimensió psíquica.
- Sexisme i patriarcat. Principals fonts teòriques.
- Biaixos de gènere i androcentrisme a la ciència i la recerca.

Sessió 2. Montserrat Rifà i Maribel Ponferrada

- Aspectes clau sobre perspectiva de gènere en la recerca (Montserrat Rifà)
- Taller d'anàlisi crítica dels propis projectes de recerca aplicant instruments d'autodiagnosi i discutint en grup. (Maribel Ponferrada)

Competències:

1. Identificar les desigualtats de gènere, l'androcentrisme i el patriarcat en les seves múltiples dimensions socials i en especial en les seves implicacions en la recerca.
2. Assolir una mirada crítica respecte als biaixos androcèntrics de les diferents disciplines, així com la capacitat de superar aquests biaixos.
3. Enfortir la capacitat d'incorporar i explicitar la dimensió de gènere i la perspectiva de gènere en la recerca seguint les recomanacions europees.
4. Conèixer i aplicar els diferents instruments i recursos disponibles per a crear projectes innovadors i compromesos amb la igualtat entre dones i homes.

Recursos Tècnics específics, tipus d'aula, pissarra... (especificar també si cal lliurar alguna documentació als participants)

Pantalla + ordinador per projecció de diapositives.

Taules i cadires per a treballar en grup. El més adequat seria tenir una aula amb les taules col·locades per a treballar en grups de 4-5 persones.

Bibliografia (deixar la bibliografia)

Caprile et al. (2012). Guia práctica para la inclusión de la perspectiva de género en los contenidos de la investigación.

http://www.idi.mineco.gob.es/stfls/MICINN/Ministerio/FICHEROS/UMYC/Guia_practica_genero_en_las_investigaciones.pdf

EC (2015) "For a better Integration of the gender dimension in Horizon 2020 Work Programme 2016-2017".

<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=18892&no=1>

Izquierdo, M.J. (1999) "Del elogio de la diferencia y la crítica de la desigualdad a la ética de la similitud", *PAPERS*, 59.

<http://ddd.uab.cat/pub/papers/02102862n59/02102862n59p25.pdf>

Izquierdo, M.U. (2013). "La construcción social del género" a Díaz, C. y Dema, S. *Sociología y género*. Madrid: Editorial Technos.

Pérez Sedeño, E. (2005). "Las ligaduras de Ulises o la supuesta neutralidad valorativa de la ciencia y la tecnología". *Arbor*. Vol. 181. Nº 716.

<http://arbor.revistas.csic.es/index.php/arbor/article/view/402>

Schiebinger, L.; Schraudner, M. (2011). *Interdisciplinary Approaches to Achieving Gendered Innovations in Science, Medicine, and Engineering*.

https://genderedinnovations.stanford.edu/ISR_07_Schiebinger.pdf

Schiebinger, L., Klinge, I., (2013). Gendered Innovations. How Gender analysis
Contributes to Research. Directorate General for Research & Innovation. European
Comission. [http://ec.europa.eu/research/science-
society/genderedinnovations/index_en.cfm](http://ec.europa.eu/research/science-society/genderedinnovations/index_en.cfm)

Observacions

Places (número màxim de persones per grup). 20